

רשומות

הצעות חוק

15 באוקטובר 1972

1021

ד' בחשוון תשל"ג

עמוד

15	חוק מס מקביל, תשל"ג—1972
20	חוק לתיקון פקודת החוק הפלילי (מס' 36), תשל"ג—1972

Vertical line on the left side of the page.

Vertical line on the right side of the page.

חוק מס מקביל, תשל"ג-1972

1. בחוק זה –
"חוק הביטוח" – חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשכ"ח-1968, והתקנות לפיו;
"המוסד" – כמשמעותו בחוק הביטוח;
"עובד" – כמשמעותו בחוק הביטוח;
"הכנסה" – הכנסת העובד שממנה חייב מעבידו בתשלום דמי ביטוח לאומי לפי חוק הביטוח, לרבות אותו סכום שהיו מגיעים ממנו דמי ביטוח אילו לא המקסימום הקבוע לתשלום דמי ביטוח;
"קופת חולים" – תאגיד מן התאגידים הכלולים בתוספת.
2. מעביד חייב לשלם מס מקביל של 2.7% מהכנסתו של כל עובד מעובדיו העובד לצורך עסקו ומשלח-ידו והוא תושב ישראל; סכום המס ישולם למוסד והמוסד יחלק אותו לקופות החולים לפי הוראות חוק זה.
3. (א) המוסד יגבה את המס המקביל בדרך שבה הוא גובה דמי ביטוח לאומי, ולענין זה יחולו על תשלום המס המקביל הוראות חוק הביטוח, בשינויים המחוייבים לפי הענין, כאילו היה דמי ביטוח.
(ב) שר העבודה רשאי לקבוע בתקנות הוראות משלימות לענין גביית המס המקביל לפי סעיף זה.
4. היה מעביד חייב בתשלום מס מקביל לקופת חולים בעד עובדיו, על פי הסכם קיבוצי, חוזה עבודה או כל הסכם אחר, יופחת מתשלום זה המס המקביל שהוא חייב לשלם לפי חוק זה.
5. היה קיים, ביום פרסום הצעת חוק זה ברשומות, הסדר לביטוח רפואי לעובדים על-די גוף שאינו קופת-חולים (להלן – הסדר), רשאי שר העבודה, לאחר התייעצות עם

דברי הסבר

ישירות למוסד לביטוח לאומי ואילו זה יחלק אותו לקופות החולים בדרך חלוקה המפורטת בחוק.

סעיף 3 דרכי גביית המס המקביל יהיו דומות לדרכי גביית דמי הביטוח הלאומי, כגון בענין דוחות ופיגורים. שר העבודה רשאי להוסיף בתקנות הוראות משלימות לענין גביית המס המקביל.

סעיף 5 קיימים כיום הסדרי ביטוח רפואי לעובדים שאינם במסגרת קופות החולים, והוראה זו באה להבטיח הוראות מיוחדות לגבי אותם הסדרים

סעיף 1 בסעיף הנדרות זה מובהר כי החוק ייקף כל עובד כהגדרתו בחוק הביטוח הלאומי, להוציא עובד המועסק שלא לצורך עסקו של המעביד. ההכנסה שעליה יושט המס המקביל היא ההכנסה מעבודה שעליה חלים תשלומי הביטוח הלאומי, אך ללא הגבלת מקסימום. קופות החולים שהחוק דן בהן הן שש קופות החולים הקיימות כיום והמנויות בתוספת לחוק.

סעיף 2 החוק יחול רק לגבי עובדים שהם תושבי ישראל. המעביד ישלם את המס המקביל

שר הבריאות, לקבוע בתקנות תנאים לגבי החזר המס המקביל, כולו או מקצתו, למעביד שבמפעלו קיים ההסדר, בשל אותם עובדים שבעדם שילם דמי ביטוח רפואי לגוף כאמור לפי ההסדר.

6. (א) המוסד יחלק את סכומי המס המקביל שגבה בין קופות החולים בשיעור יחסי למספר חבריהן שהם עובדים או לסכום דמי החבר של עובדים לקופת חולים או לפי דרך חישוב אחרת, הכל כפי שיקבע שר העבודה בתקנות.

חלוקת המס לקופות

(ב) המוסד ינכה את ההוצאות שהיו לו בקשר למילוי תפקידיו על פי חוק זה, מהסכומים שגבה כמס מקביל, לפי שיעורים ודרכי חישוב שיקבע שר העבודה בתקנות.

7. (א) כל קופת חולים חייבת להעביר למוסד, לפי דרישתו, רשימת חבריה שהם עובדים, דינים וחשבונות על דמי חבר שמשלמים חבריה וכל נתון אחר שיידרש לענין חוק זה; שר העבודה יקבע בתקנות את דרכי הגשת הדינים והחשבונות, לרבות דרכי הבקורת עליהם.

מסירת דוחות

(ב) לא הגישה קופת חולים נתונים כנדרש ממנה לפי סעיף קטן (א), רשאי המוסד לעכב כספים המגיעים לה לפי סעיף 6.

8. (א) קופות החולים יתנו שירותי רפואה בעבודה, יבצעו פעולה מוגעת ומחקר, ויממנו שירותים ופעולות אלה, הכל בהיקף, במקומות, במועדים ובדרכים שיקבעו שרי העבודה והבריאות בתקנות; נקבע בתקנות שפעולות ושירותים כאמור יבוצעו במקום העבודה לגבי כלל העובדים או סוג מסויים מהם, יכול שיבוצעו על-ידי קופת חולים אחת כפי שייקבע.

שירותי בריאות בעבודה

(ב) נטל ההוצאות של פעולות ושירותים כאמור בסעיף קטן (א) יתחלק באופן יחסי בין קופות החולים לפי כללי חישוב שיקבעו שרי העבודה והבריאות בתקנות.

9. לא שילם מעביד מס מקביל בעד עובד, לא ייפגעו בשל כך זכויות העובד בקופת חולים על פי תקנונה, הנובעות מתשלום המס המקביל.

זכויות העובד שלא שולם בעד מס

דברי הסבר

ואף קובע סנקציה לאי-מילוי חובה זו, היינו עיכוב העברה כספים.

סעיף 8 כבר כיום מספקות קופות החולים למפעלים ולמקומות עבודה שירותים רפואיים שונים.

החוק יחייב את הקופות לתת שירותי בריאות בעבודה. כיון שמקצת שירותים אלה ניתנים במפעל עצמו לכלל העובדים או לסוג עובדים, ולא לכל עובד אינדיבידואלי, מן האפשר ומן ההכרח כי באותו מפעל יינתן השירות האמור על ידי קופת חולים אחת בלבד. לצורך התחש- בנות בין קופות החולים הנותנות שירותים, במקרה כגון זה שלא לחבריהן, ייקבעו כללי חישוב מיוחדים.

סעיף 9 הוראה זו באה להבטיח כי אי-תשלום המס המקביל מאת המעביד לא יפגע בזכויות ובשירותים הניתנים לעובד בקופת חולים, כאשר מקור הזכות הוא בתשלום המס המקביל.

הקיימים בפועל ביום פרסום הצעת החוק ברשומות. שר העבודה, בהתייעצות עם שר הבריאות, רשאי לקבוע הוראות מיוחדות לגבי החזר תשלום המס המקביל, כולו או מקצתו, למעביד אשר במפעלו קיים הסדר כאמור.

סעיף 6 אחרי גביית ההוצאות שהיו למוסד לביטוח לאומי בגביית המס המקביל ובכל שאר הפעולות הכרוכות בכך, יחולקו הסכומים שגבה בין קופות החולים באופן יחסי למספר החברים של כל אחת מהן שהם עובדים, או לפי הסכום היחסי שכל קופת חולים גובה מחברים שהינם עובדים, או בכל דרך אחרת שיקבע השר בתקנות.

סעיף 7 לצורך הגביית וחלוקת המס לקופות, דרוש למוסד לביטוח לאומי מידע מקיף. סעיף זה מחייב את הקופות להגיש מידע רלבנטי הנדרש מהן

10. מי שניתנו לו סמכויות לפי סעיף 196 לחוק הביטוח (להלן – **מפקח**) רשאי להשתמש פיקוח בהן גם לענין חוק זה.
11. לבית הדין האזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט–1969², תהיה סמכות ייחודית לדון ולפסוק בכל תובענה הנובעת מחוק זה.
12. לענין חוק זה דין המדינה כמעביד כדין כל מעביד אחר. דין המדינה
13. (א) מי שעשה אחת מאלה, דינו – מאסר שנה אחת או קנס 1,000 לירות:
 (1) מסר הצהרה כוזבת בקשר למס מקביל או העלים עובדות שיש להן חשיבות לענין זה;
 (2) עשה קבוצה עם אדם אחר להקטנת מס מקביל;
 (3) הפריע למפקח במילוי תפקידו.
- (ב) מי שלא עשה את המוטל עליו על-פי חוק זה או התקנות לפיו, חוץ מחובת תשלום מס מקביל, דינו – קנס 50 לירות בעד כל אדם שלגביו נעברה העבירה.
14. (א) שר העבודה ימנה מועצה מייעצת לענין חוק זה ולא יותקנו תקנות לפי חוק זה אלא לאחר התייעצות עם המועצה.
- (ב) שר העבודה יקבע את מספר חברי המועצה; מחציתם לפחות יהיו נציגי קופות החולים ומחציתם יהיו נציגי עובדים שנתמנו לאחר התייעצות בארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של העובדים במדינה, נציגי מעבידים אשר יתמנו לאחר התייעצות בארגונים ארציים של מעבידים שלדעת שר העבודה הם יציגים, נציגי שרי העבודה והברירה אות והמוסד לביטוח לאומי, ונציגים אחרים של משרדי הממשלה ושל הציבור, הכל כפי שיקבע שר העבודה.

דברי הסבר

מוצע להבטיח כי מי שהוסמך לפקח לפי סעיף 196, יורשה לפקח לפי אותן סמכויות גם לענין חוק מס מקביל.

סעיפים 11 ו-16 סמכות הדיון והפסיקה לבית הדין האזורי לעבודה, ולצורך זה יתוקן חוק בית-הדין לעבודה.

סעיף 13 סעיף זה דומה לסעיף העונשין המצוי בחוק הביטוח הלאומי.

סעיף 14 המועצה המייעצת תיעץ לשר העבודה בכל הנוגע בחוק זה, ויש חובה להתייעץ בה בטרם יתקינו תקנות לפיו.

בהתחשב בתפקיד המרכזי שיש לקופות החולים במכלול זה, הרי שלפחות מחצית חברי המועצה יהיו נציגי קופות חולים.

סעיף 10 סעיף 196 לחוק הביטוח הלאומי קובע לאמור:

196. (א) מי שהוסמך לכך על ידי המוסד רשאי להירכנס בכל עת סבירה לכל מקום שיש לו יסוד להניח שעובד בו אדם כעובד עצמאי או שמועבר בו עובד, או לשם חקירה בקשר לתביעה או לתשלום גימלה, ובלבד שלא יהא רשאי להיכנס בכוח למקום מגורים לשם חקירה כאמור אלא על פי צו מאת שופט בית משפט שלום.

(ב) מי שהוסמך כאמור בסעיף קטן (א) רשאי לדרוש כי יוצג בפניו כל פנקס או מסמך אחר בדבר האנשים העובדים באותו מקום, הן כעובדים והן כעובדים עצמאיים, ולחקור כל אדם בכל ענין הנוגע לחוק זה, ובלבד שלא יידרש אדם לתת תשובה או עדות העלולות להפגילו.

(ג) הוראות סעיף זה אינן באות לגרוע מהאמור בסעיף 88.

² ס"ה תשכ"ט, עמ' 70.

- (ג) הודעה על הרכב המועצה תפורסם ברשומות.
- (ד) שר העבודה, או מי שהוא ימנה, יהיה יושב ראש המועצה.
- (ה) המועצה רשאית להקים ועדות מקרב חבריה ולאצול להן מסמכויותיה.
- (ו) המועצה וועדותיה יקבעו את סדרי דיוניהן ועבודתן, במידה שלא נקבעו בתקנות.
- (ז) קיומן של המועצה או ועדה מועדותיה ותוקף החלטותיהן לא ייפגעו מחמת שנתפנה מקומו של חבר או שהיה ליקוי במינויו.
15. שרי העבודה והכריאות רשאים לשנות בצו את התוספת. שינוי התוספת
16. בסעיף 24(א)(5) לחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969, בסופו יבוא "או לפי חוק תיקון חוק בית הדין לעבודה מס מקביל, תשל"ג-1972".
17. שר העבודה ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו. ביצוע ותקנות
18. תחילתו של חוק זה ביום כ"ח באדר ב' תשל"ג (1 באפריל 1973). תחילה

תוספת

(סעיף 1)

קופת חולים של ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י;
 קופת חולים לעובדים לאומיים;
 קופת חולים מכבי;
 קופת חולים מרכזית;
 קופת חולים אסף;
 קופת חולים עממית.

דברי הסבר

סעיף 15 שרי העבודה והכריאות רשאים בצו לשנות את התוספת, שבה מנויים כיום שש קופות החולים המוכרות לצורך חוק זה.

מבוא

החוק המוצע מביא שורה של תיקונים בפקודת החוק הפלילי, הנדרשים לנוכח התפתחות הדברים בפשיעה שאנו עדים לה לאחרונה. המגמה שביסוד ההצעה היא להקיף שלושה נושאים עיקריים אלה:

א. להביא לדין אנשים העוסקים במימון מעשי פשע, או בהספקת אמצעים אחרים לצורך מעשי פשע, גם כשאין בפעולתם זו סיוע כמשמעותו בסעיף 23 לפקודת החוק הפלילי, 1936.

ב. להחמיר בענשים על מעשי אלימות ואיום באלימות ולקבוע דרגת חומרה מיוחדת כשמעשי עבירה מהסוג האמור מבוצעים תוך כדי נשיאת נשק חם או קר. השימוש בנשק לביצוע עבירות נעשה לאחרונה חזון נפרץ. עצם הימצאותו של נשק חם בידיו של העבריין סכנתה גדולה הרבה מן הסכנה הצפויה מן העבירה שהוא מתכוון לבצעה, שכן ההחזקה בכלי היריה עלולה כל רגע להביא לידי לחיצה על ההדק. ריבוי יריות ההפחדה, המלוות מעשי שוד ואף התפרצות מצויה, מעיד על כך. יש, איפוא, לקבוע סולם ענשים מחמיר שיהיה בו כדי להרתיע.

ג. להשלים את החסר בחוק בכל הנוגע להשפעה על עדים, העומדים להעיד או שהעידו בפני המשטרה או בבית משפט.

חוק לתיקון פקודת החוק הפלילי (מס' 36), תשל"ג-1972

1. **הוספת סעיף 33א** בפקודת החוק הפלילי, 1936 (להלן - הפקודה), אחרי סעיף 33 יבוא:
- 33א. (א) הנותן לאדם כלים, המרים, כסף או כל אמצעי או מכשיר אחרים, ביודעין שהדבר עומד לשמש, במישרין או בעקיפין, לביצוע פשע או להקל על ביצועו, דינו - מאסר שלוש שנים.
- (ב) לענין סעיף זה אין נפקא מינה אם הדבר ניתן לצמיתות או לשעה, בתמורה או שלא בתמורה.
- (ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות פרקים ה' או ו', אלא להוסיף עליהן.
2. **ביטול סעיף 89**, סעיף 89 לפקודה - בטל.
3. **החלפת סעיף 100** במקום סעיף 100 לפקודה יבוא:
100. (א) המאיים על אדם בכל דרך שהיא, בפגיעה בגופו, בכבודו או ברכושו, שלו או של כל אדם אחר -
- (1) בכוונה להפחיד את האדם או להרגיזו, דינו - מאסר שלוש שנים;

דברי הסבר

להרחיב את תחום האיסור הפלילי כדי להקיף תופעות נוספות שאינן עדיין בנות עונשין, נאמר מפורשות כי ההוראות לענין העבירה החדשה אינן נורעות מההוראות הקיימות בדבר סיוע לעבירה.

סעיף 2 סעיף 89 לפקודה אומר:

"כל הנושא בגלוי מבלי עילה חוקית כל כלי נשק או כלי זין מחבל באופן בלתי חוקי, יאשם בעוון, וכלי הנשק או כלי הזין שלו יוחרמו."

לאור החוק לתיקון פקודת החוק הפלילי (מס' 34), תשל"ג-1972, הודן בתיקון סעיף 100 גם בנושאתו של נשק ללא רשות חוקית, אין בסעיף 89 להוסיף על ההסדר ומוצק למחקו.

סעיף 3 סעיף 100 לפקודה קובע לאמור:

"איום במעשי אלימות
100. כל אדם -

(א) המאיים להתפרץ לתוך מעון ולהסב לו נזקים,

מתוך כוונה להפחיד או להרגיזו כל אדם; או

(ב) היורה מתוך כלי יריה טעונים או מפר את

השלום באוויר צורה אחרת, מתוך כוונה להבטיח

כל אדם במעון; או

לפי סעיף 23 לפקודה והפסיקה על פיו, **סעיף 1** נחשב אדם כמסייע לדבר עבירה, אם היתה במעשהו כוונה שהעבירה תבוצע, או לפחות ידע ידיעה ודאית שהעבירה תבוצע או אפשר שתבוצע ויש בכך כדי להעיד על כוונה כאמור. אולם יש מקרים שבהם לא ניתן להוכיח את יסוד הכוונה הנוכרת, או את ודאות הידיעה בדבר ביצוע העבירה שלסיועה נעשה המעשה, אך ניתן להוכיח ידיעה בדבר האפשרות שהעבירה תבוצע בסיוע מעשה מסויים. כך, למשל, מוכר כלי נשק, שכל ענינו במכירת הנשק ותו לא, אך בזמן מכירת הנשק יודע הוא שהוא מוכרו לעבריין העלול להשתמש בו לביצוע עבירה; או אדם המלווה כסף, ביודעין שהלה עלול להשתמש בו לרכישת דירה שתשמש בית בושת. כיום אין אלה בבחינת מסייעים, משום שאין כוונתם שהעבירה תבוצע בסיועם. אולם גם תופעות אלה מעוררות עבריינות, אף אם אינן עוזרות לה באופן ישיר. לכן מוצע לקבוע, שמתן כספים או כלים, כשהנותן יודע על האפשרות שהכלי או הכסף מבוקשים לצורך עבירה, הוא עבירה לעצמה, ולא חלק מסיוע לעבירה, וענשה שלוש שנות מאסר.

הואיל וכוונת התיקון אינה להפחית מן החומרה הקיימת כשהמעשה הוא סיוע לפי החוק כיום, אלא

(2) בכוונה להביא לידי כך שהאדם יעשה מעשה שאין הוא רוצה לעשותו או יימנע ממעשה שהוא רשאי לעשותו, דינו – מאסר חמש שנים.

(ב) המאיים כאמור בסעיף קטן (א) כשהוא נושא, לעיני האדם שעליו הוא מאיים, נשק חם או קר, דינו – כפל העונש כאמור בסעיף קטן (א).

4. בסעיף 117 לפקודה, סעיף קטן (2) – יימחק, וכותרת השוליים תהיה "עדות שקר". תיקון סעיף 117
5. בסעיף 118 לפקודה, המלים "או מדיח לעדות שקר" – יימחקו, ובסופו יבוא "ואם העיד עדות שקר בעד טובת הנאה, דינו – מאסר תשע שנים". תיקון סעיף 118
6. סעיפים 121 ו-121א לפקודה – בטלים. ביטול סעיפים 121 ו-121א
7. בסעיף 123 לפקודה, המלה "בכתב", בכל מקום שהוא – תימחק. תיקון סעיף 123

דברי הסבר

הנדונה בסעיף נפרד, ולהחמיר את העונש לתשע שנות מאסר אם עדות השקר ניתנה בעד טובת הנאה. ראה דברי הסבר לסעיף 9 להלן.

סעיף 6 ההוראות בדבר הונאת עדים (סעיף 121) והטרדת עדים (סעיף 121א) רוכזו ועובדו מחדש בסעיף אחד (סעיף 24 וא המוצע), ויש למחוק: ראה דברי הסבר לסעיף 9 להלן.

סעיף 7 סעיף 123 לפקודה אומר:

"המוסר ידיעות כוזבות

123. (1) כל המוסר ליועץ המשפטי לממשלה, או לשוטרי, או לפקיד אחר הוכאי להגיש תביעה פלילית, ידיעה בכתב על מעשה עבירה שגונשים עליה עפ"י החוק, והוא יודע שהידיעה כוזבת, דינו – מאסר חמש שנים, אולם אם המעשה שמסר עליו מהווה חטא, דינו – מאסר שלוש שנים.

אין נפקא מינה אם הרשות שלה נמסרה הידיעה היתה בת סמך לקבל את הידיעה, או לא היתה בת סמך לכך.

אין נפקא מינה אם הוגש המוסר המשפטי בהתאם לידיעה או לא הוגש.

(2) אם כתוצאה מידיעה בכתב כזאת הוכא אדם למשפט ואותו אדם זוכה ברין באיזה הליך משפטי עפ"י הוראות סעיף זה בגין אותה ידיעה בכתב, תהא זו מחובת הנאשם להראות כי לא ידע כי אותה ידיעה היתה כוזבת.

הידיעה הכוזבת עשויה להטריד את רשויות התביעה לא רק כשהיא בכתב, אלא גם כשהיא נמסרת בעל פה. מוצע אפוא לבטל את התנאי שתהיה בכתב.

(ג) המאיים על אדם אחר בנוק לגופו או לשמו הטוב או לרכושו, או לגופו או לשמו הטוב של כל אדם שאדם אחר זה מעונין בו, והוא מתכוין במעשה זה להביא לידי כך שאיזה אדם יעשה מעשה שהוא אינו מחוייב עפ"י החוק לעשותו, או שאיזה אדם לא יעשה איזה מעשה שהוא רשאי עפ"י החוק לעשותו, יאשם בעוון.

בפסקה (1) של סעיף קטן (א) מוצע להרחיב את תחום הפעולות שהן בגדר איום בכוונה להפחיד או להרגיז וכולל מעתה איום בכל דרך שהיא לגרום נזק לגופו, לכבודו או לרכושו של אדם שעליו האיום, או של אדם אחר.

פסקה (2) המוצעת מרחיבה את האיסור לאיים לא רק כשהכוונה היא להניע אדם לעשות מעשה שאינו חייב לעשותו על פי הדין, אלא בכל מקום שכוונת האיום היא להניע אדם לעשות דבר בניגוד לרצונו. גם אם חייב אדם לעשות דבר לפי הדין אין להניעו לכך בכוח איום. העונש על העבירה לפי פסקה זו מוחמר משלוש לחמש שנות מאסר.

במקרה שהמאיים נושא נשק חם או קר לעיני האדם שעליו הוא מאיים, יהיה ענשו כפול: שש שנות מאסר לפי פסקה (1) ועשר שנות מאסר לפי פסקה (2).

סעיף 4 סעיף 117 דן בעדות שקר ובהדחה לעדות שקר. כיון שהשידול לעדות שקר נדון בהצעה בסעיף עצמאי, מתבקשת מחיקתה של פסקה (2) הדנה בשידול. ראה דברי הסבר לסעיף 9 להלן.

סעיף 5 העונש הקבוע בסעיף 118 לפקודה לעדות שקר ולהדחה לעדות שקר הוא מאסר שבע שנים. מוצע למחוק את ההתייחסות להדחה לעדות שקר,

8. במקום סעיף 124 לפקודה יבוא:

124. המגולל בשקר על פלוני אשמה בעבירה, או העושה כל דבר אחר כדי לשבש עשיית משפט, דינו — מאסר שלום שנים; לענין סעיף זה, "עשיית משפט" — לרבות חקירה פלילית והוצאה לפועל של הוראת בית משפט.

"שיבוש עשיית משפט"

9. אחרי סעיף 124 לפקודה יבוא:

124 א. (א) המניע אדם או מנסה להניעו שבחקירה על פי דין ימסור הודעת שקר או לא ימסור הודעה, או יחזור בו מהודעה שמסר, דינו — מאסר שלוש שנים; אלא שבאישום על מניעת הודעה או חזרה מהודעה לפי סעיף קטן זה, תהיה הגנה לנאשם אם יוכיח שעשה זאת למען גילוי האמת או מניעת שקר.

"שידול והטרדה בקשר לעדות ולחקירה"

(ב) המניע או המנסה להניע כאמור בסעיף קטן (א) בדרך של מרמה, הטעיה, כוז, איומים, הפחדה, מתן טובת הנאה, או כל אמצעי פסול אחר, דינו — מאסר שבע שנים.

(ג) המניע אדם או מנסה להניעו שבהליך משפטי יעיד עדות שקר, או לא יעיד, או יחזור בו מעדות או מהודעה שמסר, דינו — מאסר שבע שנים; אלא שבאישום על מניעת עדות או חזרה מעדות לפי סעיף קטן זה, תהיה לנאשם הגנה אם יוכיח שעשה זאת למען גילוי האמת או מניעת שקר.

דברי הסבר

סעיף 8 סעיף 124 אומר:

"הקושר קשר להטות משפט ולמנוע עדים מלהעיד
124. כל אדם —

(א) הקושר קשר עם כל אדם אחר על מנת להאשים בשקר איזה אדם באיזו עבירה, או על מנת לעשות כל דבר אחר כדי להכשיל, למנוע, לעוות או להטות את מהלך הצדק; או

(ב) המניא, עוצר או מונע אדם, המהוייב עפ"י החוק להופיע כעד וליתן עדותו, מלהופיע ולהעיד, או שהוא מתאמץ לעשות זאת, כדי להפריע את מהלכו הנכון של משפט צדק; או

(ג) המפריע או מתערב בדרך אחרת או מונע ביודעין הוצאת מעשה בית-דין לפועל, אם אור-חי או פלילי, יאשם בעוון."

הסעיף המוצע מנתק עבירה זו מעבירת "קשר". שיבוש עשיית משפט הוא עבירה של כל יחיד המעורב בה ללא צורך ביסוד הפלילי של הקשר כשלעצמו. והיא מוגדרת בצורה רחבה יותר: לאו דוקא האשמת שוא. אלא כל מעשה שנעשה בכוונה להפריע לחקירה, למשפט או לביצוע הוראות בית המשפט.

הוראות הסעיף הקיים לענין השפעה על עדים הוש-טו, וידונו בנפרד.

סעיף 9

ענין ההשפעה על עדים נמסר לעיונה של הועדה לענין סדר הדין הפלילי. הפועלת בראשותו של כבוד שופט בית המשפט העליון מ. לגדוי, והיא סמכה ידה על התיקונים המוצעים בסעיף זה. ההצעה באה לערוך מחדש את הוראות החוק הנוגעות לפעולות השונות שיש בהן כדי לשבש את עשיית המשפט, לרבות השפעה על עדים העומדים למסור עדות בחקירה פלילית והשפעה על עדים לחזור בהם מעדותם — תופעה שנעשתה לאחרונה חוץ נפרץ.

ואלה סעיפי הפקודה הדינים בהדחת עדים, הטעייתם והטרדתם:

הדחה

117. (2) כל המפתה אדם אחר להעיד עדות שקר, ונפתה הלה והעיד, יאשם בפשע. פשע כזה קרוי "הדחה לעדות שקר".

עונשו של המעיד עדות שקר

118. כל המעיד עדות שקר, או מדיח אחר להעיד שקר, יהיה צפוי למאסר שבע שנים.

המרמה עדים

121. כל העושה איזה מעשה תרמית או אונאה או הנותן או מראה ביודעין לאדם הנקרא או עתיד להיקרא להעיד במו"מ משפטיים, הודעת שקר, טענת שקר, אות או כתב כוזבים, מתוך כוונה להשפיע על עדותו של אדם זה כעד, יאשם בעוון.

(ד) המניע או המנסה להניע כאמור בסעיף קטן (ג) בדרך של מרמה, הטעיה, כוח, איומים, הפחדה, מתן טובת הנאה, או כל אמצעי פסול אחר, דינו – מאסר תשע שנים.

(ה) המטריד אדם בנוגע להודעה שמסר האדם או עומד למסור בחקירה על פי דין או בנוגע לעדות שמסר האדם או עומד למסור בהליך משפטי, דינו – מאסר שלוש שנים.

(ו) סעיפים קטנים (א) ו-(ג) לא יחולו על מעשה הבא להעמיד אדם על זכותו לפי הדין להימנע מעדות או ממסירת הודעה או על מעשה הנעשה לפי הדין במהלכם של משפט או חקירה.

החלפת סעיף 129

10. במקום סעיף 129 לפקודה יבוא:

129. (א) המקבל או המנסה לקבל טובת הנאה לעצמו או לזולתו בעד אי-גילוי או העלמה של מעשה עוון או פשע או של כל ידיעה בנוגע אליו, דינו – מאסר שלוש שנים.

(ב) המקבל או המנסה לקבל טובת הנאה לעצמו או לזולתו בעד אי-מסירת עדות בחקירה על פי דין, דינו – מאסר חמש שנים.

דברי הסבר

רה אם היה בגדר עצה הבאה להעמיד אדם על זכויותיו, כגון זכותו לשתוק, או במהלכם של משפט או חקירה על פי דין, כגון בחקירה בידי שוטר או בחקירה נגדית בידי עורך דין.

סעיף 10 סעיף 129 לפקודה אומר:
"כִּי פּוֹרֵי פְּשָׁעִים

129. כל המבקש, המקבל, המשיג או המסכים או מנסה לקבל או להשיג כל רכוש או טובת הנאה מכל מין שהוא לעצמו או לכל אדם אחר על יסוד כל הסכם או תנאי שהוא יכפר עושו של פשע או שיעלים פשע אשר לפי החוק אינו ניתן להתכפר, או שימנע ממשפט פלילי בשל פשע כזה, או יפסיקו או יעכבו, או שיעכב כל עדות על פשע כזה, ייאשם בעוון.

לשונו של הסעיף מיושנת, והנושא שהוא דן בו נדון מקצתו בחוק לתיקון דיני העונשין (עבירות שוחד), תשי"ב-1952. חידושו של הסעיף המוצע הם בעיקר אלה:

א. מוצע להבחין לענין העונש בין קבלת טובת הנאה בעד אי גילוי או העלמה של עבירה (מאסר שלוש שנים) לבין קבלתה בעד הימנעות מלמסור עדות בחקירה על פי דין (חמש שנים);

ב. ההוראה בדבר העלמת עבירה או אי גילוייה תחול גם על עבירה שהיא עוון;

ג. יובהר שהאיסור חל על מחדל כשם שהוא חל על מעשה.

הטרדת עדים

121. המטריד אדם בידוע שאותו אדם העיד או עשוי להעיד בהליך משפטי ובכוונה להכשיל את עדותו או לפגום במהימנותו של העד, דינו – מאסר שנה.
124. ... (ב) ראה דברי הסבר לסעיף 8.

החידושים המוצעים הם:

א. נקבעת עבירה חדשה – השפעה על אדם העומד בחקירה על פי דין. עונשה – מאסר שלוש שנים, או שבע שנות מאסר אם נעשתה בנסיבות מחמירות (מרמה, הטעיה, כוח, איומים או אמצעי פסול אחר); נעברה העבירה שלא בנסיבות המחמירות, תהיה הגנה לנאשם אם עשה מעשהו למען גילוי האמת או מניעת שקר.

ב. עושו של המדיח לעדות שקר ושל המניע אדם שלא יעיד בהליך משפטי או שיחזור בו מעדות או מהוראת שמש נקבע לשבע שנות מאסר, ואם נעברה העבירה בנסיבות המחמירות – לתשע שנים. ושוב – כשעבירה נעברה שלא בנסיבות המחמירות העומד לנאשם ההגנה של גילוי האמת או מניעת שקר.

ג. העבירה של הטרדת עדים הורחבה, והיא חלה על כל הטרדה בנוגע לעדות בהליך משפטי או בנוגע לחקירה על פי דין, בלי שיהיה צורך להוכיח את הכוונה של הכשלת העדות או פגיעה במהימנותו של עד. העונש על העבירה יוחמר לשלוש שנות מאסר.

ד. שידול בנוגע לחקירה על פי דין או לעדות בהליך משפטי, אם לא נעשה בנסיבות מחמירות, לא ייחשב עבירה.

תיקון סעיף 152 11. בסעיף 152 לפקודה, בסעיף קטן (1), הקטע המתחיל במלים "בוצע אינוס" ומסתיים במלים "מאסר עשרים שנה" – יימחק.

הוספת סעיף 154 א. 12. אחרי סעיף 154 לפקודה יבוא:

"בניגוד מהמירות 154א. נעברה עבירה על סעיפים 152 (1) או 154 –

(1) כשהעבריין נושא נשק חם או קר, דינו – מאסר עשרים שנה;

(2) כשהיו נוכחים שניים או יותר שחברו יחד לביצוע המעשה בידי אחד או אחדים מהם, דינו של כל אחד מהם – מאסר עשרים שנה."

תיקון סעיף 249 13. בסעיף 249 לפקודה, במקום "מאסר שנה אחת" יבוא "מאסר שנתיים".

תיקון סעיף 251 14. בסעיף 251 לפקודה –

(1) כותרת השוליים תהיה "תקיפות שונות";

(2) במקום הסיפה יבוא "מאסר שלוש שנים".

דברי הסבר

סעיף 14 סעיף 251 לפקודה עוסק בתקיפות מסוגים שונים והעונש הקבוע להן הוא מאסר שנתיים. עם החמרת ענשי האלימות מוצע להחמיר את העונש לשלוש שנות מאסר.

זה לשון הסעיף:

"תקיפה שנענשים עליה בשנתיים מאסר

251, כל אדם: –

(א) התוקף אדם אחר מתוך כוונה לבצע דבר-פשע או לעצור או למנוע את תפיסתו הוא או חבישתו הוא כחוק, או את תפיסתו או חבישתו של אדם אחר בגלל איזו עבירה; או

(ב) (בוטל)

(ג) התוקף אדם אחר בהתאם לאיזו קנוניה או קשר בלתי-חוקי על מנת להעלות את דרגת השכר, או בקשר עם איזה מלאכה, עסק או תעשייה, או בקשר עם איזה אדם המעוניין או עובד באלה; או

(ד) התוקף, מתנגד בכוח, או מכשיל איזה אדם העסוק במילוי תוקי של איזו פעולה משפטית או עיקול, מתוך כוונה למנוע את מילוי הפעולה המשפטית או מתוך כוונה להציל רכוש שגולקח כחוק בתוקף הפעולה המשפטית או בתוקף העיקול; או

(ה) התוקף אדם אחר בשל כל מעשה שעשה במלאו את חובתו המוטלת עליו על פי החוק, יאשם בעון ויהא צפוי למאסר שנתיים ימים."

סעיף 11 התיקון המוצע הוא טכני ומתבקש על פי סעיף 154א המוצע להלן. המלים הנמחקות הן:

"בוצע אינוס כשהיו נוכחים שנים או יותר שחברו יחד לביצוע המעשה על ידי אחד או אחדים מהם, דינו של כל אחד מהם – מאסר עשרים שנה."

סעיף 12 הסעיף בא להחמיר ענשם של העוברים עבירת אינוס, נסיון לאינוס או מעשה סדום כשהעבירה היא בניגוד מהמירות. העונש הקבוע היום לאינוס הוא ארבע עשרה שנות מאסר, למעשה סדום – עשר שנים, ולנסיון לאינוס – שבע שנים.

הנסיבות מהמירות כשהעבריין נושא בשעת מעשה נשק חם או קר או אם העבירה נעברה בידי שני אנשים או יותר שחברו יחד לביצוע העבירה.

מאסר של עשרים שנה לאינוס בצוותא קבוע היום בסעיף 152(1), והוא מצומצם לעבירה זו בלבד. מוצע להרחיב את ההחמרה על מעשה סדום ועל נסיון לאינוס.

סעיף 13 לפי סעיף 249, כל התוקף אחר שלא כחוק יאשם בעון, ואם לא נעשתה התקיפה במסירות שבהן קבע חוק זה עונש גדול יותר, יהא צפוי למאסר שנה אחת או לקנס של 750 לירות או לשני העונשין כאחד.

הסעיף בא להכפיל את העונש על תקיפה רגילה, שהיא עבירה אופיינית לעבירות האלימות.

15. אחרי סעיף 251 לפקודה יבוא:

הוספת סעיף 251א

"חבלות ותקיפות בנסיבות מחמירות" 251א. נעברה עבירה על אחד הסעיפים 157, 238, 241 (א), 249 עד 251 -

(1) כשהעברייני נושא נשק חם או קר, דינו - כפל העונש הקבוע לעבירה;

(2) כשהיו נוכחים שניים או יותר שחברו יחד לביצוע המעשה על ידי אחד או אחדים מהם, דינו של כל אחד מהם - כפל העונש הקבוע לעבירה."

16. בסעיפים 286, 293 ו-296 עד 298 לפקודה, בסופם, ובסעיף 295 אחרי "מאסר שבע שנים" יבוא "ואם נעברה העבירה כשהעברייני נושא נשק חם או קר, דינו - כפל העונש האמור."

החמרה בשל נשיאת נשק

דברי הסבר

סעיף 16 הסעיף מרכז עבירות שונות שבשל אופיו ושכיחותן מוצע להחמיר את העונש עליהן, כשהעברייני נושא אותה שעה נשק. העבירות הן כניסה לרשותו של אחר כדי לעבור עבירה (סעיף 286), דרישת רכוש באיום על מנת לגנובו (סעיף 293), פריצה לבנין בכוונה לגנוב או לבצע פשע (סעיף 295), כניסה לבנין בכוונה לגנוב (סעיף 296), התפרצות לבנין שאינו בית מגורים וביצוע גניבה או פשע או בכוונה לבצע עבירה כאמור (סעיפים 297 ו-298).

העונש המוצע לגבי הנסיבות המחמירות הוא כפל העונש הקבוע לעבירה ללא נסיבות אלה. יצויין כי בעבירה של שוד מוזין העונש הקבוע היום הוא עשרים שנות מאסר (סעיף 288 לפקודה).

ואלה הסעיפים שמוצע לתקנם: "הנכנס לרכושו של אחר כדי לבצע עבירה וכו'".

286. כל הנכנס לרכוש המוחזק ביד אחר כדי לבצע עבירה שנענשים עליה עפ"י חוק זה או עפ"י כל חוק אחר הנהוג בישראל או מתוך כוונה לאיים על אדם המחזיק ברכוש זה או מתוך כוונה להעליבו או להרגיזו, או לאתר שנכנס לתחום הרכוש באופן חוקי הוא נשאר שם שלא מחזק בהתכוונו ע"י כך לאיים על מחזיק הרכוש להעליבו או להרגיזו, או בהתכוונו לבצע עבירה שנענשים עליה על פי חוק זה או עפ"י כל חוק אחר הנהוג בישראל, יאשם בעוון ויהא צפוי למאסר שתי שנים.

הדורש רכוש באיום על מנת לגנובו 293. כל הדורש באימים ובכוח דבר ערך מאתר על מנת לגנובו, יאשם בפשע ויהא צפוי לחמש שנות מאסר.

המתפרץ לתוך בנין ובא במחטרת 295. כל אדם -

(א) הפורץ ונכנס לתוך בנין, אהל או ספינה המשמשים מעון לבני-אדם או לבנין המשמש בית-

סעיף 15 בדומה לעבירות מין בכפיה או באימים, מוצע לקבוע נסיבות מחמירות גם לגבי עבירות של חבלות גוף או של תקיפות למיניהן לרבות מעשים מגונים. העונש המוצע הוא כפל העונש הקבוע לאותה עבירה בנסיבות רגילות. ואלה הסעיפים שמוצע להחמיר בהם:

"מעשה מגונה בכוח" 157. כל העושה או מנסה לעשות מעשה מגונה בנופו של אדם אחר נגד רצונו והוא משתמש בכוח או באימים, או כשאדם זה נטול הכרה או כשאין ביכולתו מסיבות אחרות להתנגד לו, או שע"י השימוש בכוח או באימים הוא מכריח אדם לעשות כל מעשה מגונה או שיעשו בו כל מעשה מגונה, יאשם בפשע ויהיה צפוי למאסר המש שנים.

חבלה חמורה 238. כל החובל באדם אחר חבלה חמורה שלא כחוק, יאשם בפשע ויהא צפוי למאסר שבע שנים.

חבלה וכיפא בזה 241. כל אדם -

(א) החובל באחר באיסור, או (ב) ... ייאשם בעוון.

תקיפה סתם 249. (ראה דברי הסבר לסעיף 13).

תקיפה הגורמת חבלה גופנית ממש 250. כל התוקף אחר וגורם לו חבלה גופנית ממש, ייאשם בעוון.

תקיפה שנענשים עליה בשנותיים מאסר 251. (ראה דברי הסבר לסעיף 14).

- תיקון חוק עבירות
מרמה ועושה
17. בחוק לתיקון דיני העונשין (עבירות מרמה, סחיטה ועושה), תשכ"ג-1963 2 -
(1) בסעיף 11, במקום "מאסר ארבע שנים" יבוא "מאסר שבע שנים",
ובמקום "מאסר שבע שנים" יבוא "מאסר תשע שנים";
(2) בסעיף 12, במקום "מאסר שלוש שנים" יבוא "מאסר חמש שנים",
ובמקום "מאסר שש שנים" יבוא "מאסר תשע שנים".
- תיקון חוק
עבירות זנות
18. בחוק לתיקון דיני העונשין (עבירות זנות), תשכ"ב-1962 3 -
(1) בסעיף 2(א), אחרי "שבו היא אושפזה" יבוא "או אם נשא עובר העבירה
לפי פסקאות (2) או (3) לסעיף קטן זה נשק חם או קר";
(2) סעיף 9 - בטל.

זבדי הסבר

זה, דין המאכיל או המשקה סמים או משקאות משכרים כדין המשתמש בכוח.

סחיטה באיומים

12. המאיים על אדם, בכתב או בעל פה, כפגיעה או בהזיקה שלא כדין לגופו, לשמו הטוב או לרכושו, שלו או של אדם אחר, אם לא יתן דבר או לא יעשה מסמך או לא יחתום עליו, דינו - מאסר שלוש שנים; קיבל דבר, או נעשה או נחתם המסמך, מפני איום כאמור, דינו - מאסר שש שנים; לענין סעיף זה, דין הכותב, החותם, המדפיס, השולח או המביא כתב איום כשהוא יודע תכנון כדין המאיים.

סעיף 18 א. מוצע להתמיר גם בענינו של המשדל למעשה זנות, המשתמש בנשק חם או קר כשהוא מבצע עבירה בניגוד לחוק לתיקון דיני העונשין (עבירות זנות), תשכ"ב-1962.

זה לשונו של סעיף 2 שהחוק בא לתקנו:
שידול למעשה זנות

2. (א) מי שמשדל אשה למעשה זנות עם אדם אחר;
(2) מי שמשתמש בכוח, בכפייה, באמצעי הרדמה או השכרה, באיומים או במרמה, כדי להביא אשה למעשה זנות עם אדם אחר;
(3) מי שמעכב אשה בכל דרך שהיא נגד רצונה בבית זנות או מעכב אותה במקום אחר כדי להביא אה למעשה זנות.

דינו - מאסר חמש שנים, ואם היתה האשה למשה מגיל 18 שנה או שהיתה אשתו, בתו או בתו החורגת של העבריין או שהוא היה אפוטרופסה, מורה, מעבירה, ממונה עליה לפי דין או לפי הסכם, רופאה או עובד כבית חולים שבו היא אושפזה - מאסר שבע שנים.

(ב) לענין סעיף קטן (א) אין נפקא מינה אם העבריין התכוון למעשה זנות בארץ או בחוץ-לארץ, ולענין

תפילה מתוך כוונה לגנוב או לעשות שם מעשה פשע; או

(ב) אשר לאחר שנכנס לבנין, אהל או ספינה המשמשים מעון לבני-אדם או לבנין המשמש בית-תפילה מתוך כוונה לגנוב או לעשות שם מעשה פשע, או לאחר שגנב או עשה את הפשע באותו בנין, אהל או ספינה, הוא פורץ החוצה, יאשם בפשע המכונה "התפרצות לתוך בית" ויהא צפוי למאסר שבע שנים.

הנכנס לבית-דירה על מנת לעשות מעשה-פשע

296. כל הנכנס לתוך בנין, אהל או ספינה המשמשים מעון לבני-אדם או לבנין המשמש לבית-תפילה מתוך כוונה לגנוב או לעשות שם פשע, יאשם בפשע ויהא צפוי למאסר חמש שנים.

המתפרץ לתוך בנין ועושה בו פשע

297. הפורץ הנכנס לבנין שאינו משמש בית-מגורים ולא מקום-תפילה, או לבנין שהוא אמנם סמוך לבית-מגורים ומחוק עמו יחד אך אינו חלק ממנו, ומבצע בו גניבה או פשע, וכן הפורץ ויוצא מבנין כאמור לאחר שבוצע בו גניבה או פשע, דינו - מאסר שבע שנים.

הפורץ לתוך בנין בכוונה לבצע בו פשע

298. הפורץ הנכנס לבנין כאמור בסעיף 297 בכוונה לבצע בו גניבה או פשע, דינו - מאסר חמש שנים.

סעיף 17 אלה הסעיפים שהסעיף המוצע בא לתקנם:
סחיטה בכוח

11. המשתמש בכוח או המאיים להשתמש בכוח, כדי להניע אדם לתת דבר או לעשות מסמך או לחתום עליו, דינו - מאסר ארבע שנים; קיבל דבר, או נעשה או נחתם המסמך, תוך כדי שימוש בכוח, או מפני איום בשימוש בכוח, או תוך כדי האיום, דינו - מאסר שבע שנים; ואם קיבל הדבר או נעשה או נחתם המסמך, תוך כדי שימוש בנשק חם או קר, דינו - מאסר עשר שנים; לענין סעיף

2 ס"ח תשכ"ג, עמ' 130.

3 ס"ח תשכ"ב, עמ' 78.

דברי הסבר

לפי חוק זה, בקשר למעשה זנות של אותה אשה, דינו – מאסר שלוש שנים, ואם עשה כן תוך שימוש בכוח, בכפייה, באמצעי הרדמה או השכרה, באיומים או במרמה, דינו – מאסר חמש שנים.
הצעת החוק מייתרת סעיף זה.

פסקה (2) לסעיף קטן (א) אין נפקא מינה אם אמנם נתקיים מעשה הזנות.

ב. סעיף 9 לחוק קובע לאמור:

שידול שלא להעיד

9. מי שמשדל אשה שלא להעיד, במשפט בשל עבירה

